

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Szak/13/2016
Identifikačné číslo spisu:	1016201493
Dátum vydania rozhodnutia:	10.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1016201493.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd zložený z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): Z. O. V., nar. XY, štátna príslušnosť: Konžská demokratická republika, t.č. umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zast.: Mgr. Tonim Khurim, 811 00 Bratislava ALTER: advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Dlhé diely č. II/13, Bratislava, proti žalovanému: Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Dunajská Streda, so sídlom Adorská č. 34, Dunajská Streda, o preskúmanie rozhodnutia orgánu verejnej správy, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. augusta 2016 č.k. 6Sa/29/2016-57, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky právoplatný rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 19. augusta 2016 č.k. 6Sa/29/2016-57 mení tak, že rozhodnutie žalovaného z 01. augusta 2016 č. PPZ-HCP-BA8-65-007/2016-AV z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky n a r i a d' u j e, aby bol Z. O. V., narodený XY, štátny príslušník Kongskej demokratickej republiky, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov bezodkladne prepustený zo zaistenia.

Sťažovateľovi náhradu trov konania priznáva.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA8-65-007/2016-AV z 01.08.2016 (ďalej na účely rozsudku len „preskúmané rozhodnutie“ - č.l. 4) žalovaný podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b/ zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 404/2011 Z.z.“) rozhodol o zaistení sťažovateľa (v prvostupňovom súdnom konaní žalobca)

na účel výkonu administratívneho vyhostenia do Konžskej demokratickej republiky s uložením zákazu vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu 2 rokov (rozhodnutie č. PPZ-HCP-POII-ZVC-11-022/2016 zo 06.05.2016 - ďalej len „rozhodnutie o vyhostení“) tak, že zaistil sťažovateľa so stanovením dĺžky doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac na dobu najviac do 01.12.2016 v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov (ďalej na účely rozsudku len „UPZC Medveďov“).

Preskúmané rozhodnutie vychádza zo skutočností, že na základe povoleného dlhodobého pobytu mimo azylového nariadenia v termíne od 01.08.2016 do 30.09.2016 sa sťažovateľ v súlade s § 23 ods. 4 písm. b/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 480/2002 Z.z.“) osobne dostavil k útvaru cudzineckej polície príslušnému podľa miesta svojho prechodného bydliska. Na základe vylustrovaných údajov (vyššie uvedené rozhodnutie o zaistení, v ktorom uloženú 30 dňovú lehotu na vycestovanie nechal sťažovateľ márne uplynúť) vzniklo u službukonajúcich policajtov podozrenie na spáchanie prečinu podľa § 348 ods. 1 písm. c/ zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona (marenie výkonu úradného rozhodnutia) zo strany sťažovateľa.

Žalovanému bolo listom z 01.08.2016 oznámené, že uvedená vec sa neberie do trestného konania.

Ďalej bolo zistené, že sťažovateľ požiadal na území Slovenskej republiky opakovane a neúspešne o udelenie azylu, pričom poslednú žiadosť podal sťažovateľ dňa 06.05.2016, t.j. bezodkladne potom, čo mu bola v predchádzajúcom azylovom konaní jeho žiadosť o udelenie azylu zamietnutá ako neprípustná podľa § 11 ods. 1 písm. f/ zák. č. 480/2002 Z.z.

Medzi dôvody, ktoré mu bránia v návratu do krajiny pôvodu, sťažovateľ uviedol najmä to, že v domovskej krajine mu hrozí prenasledovanie z politických dôvodov, nakoľko tam je diktatúra a on bol členom politickej strany UDPS, kde bol mobilizátor. Má obavy o svoj život, v prípade návratu do domovskej krajiny mu hrozí smrť z dôvodu politického presvedčenia.

4. Tiež uviedol, že na území Slovenskej republiky nemá žiadnych rodinných príslušníkov a finančné prostriedky nemá, avšak ubytovanie má zabezpečené u pána G. H. na adrese Q. Na základe uvedeného s prihladením na otázku rešpektovania súkromného a rodinného života sťažovateľa žalovaný dospel k záveru, že miernejšia alternatíva zaistenia sťažovateľa v tejto veci nepripadá do úvahy.

II.

Konanie na krajskom súde

5. Sťažovateľ podal proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Košiciach správnu žalobu vo veci zaistenia podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) s nasledujúcimi žalobnými bodmi (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.):

žalovaný sa nezaoberal reálnosťou vyhostenia žalobcu a nevyhnutnosťou zaistenia, žalovaný sa tiež nezaoberal otázkou, kam bude žalobca vyhostený a či je doba zaistenia postačujúca, žalobca disponoval čestným prehlásením pána G. H. o poskytnutí ubytovania žalobcovi na ul. V., žalobca svojim doterajším konaním (prihlásenie sa u PZ) preukázal svoj úmysel spolupracovať s príslušným orgánom.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť s tým, že zotrval na svojej doterajšej argumentácii a poukázal na právoplatné rozhodnutie o vyhostení.

Krajský súd v Bratislave konajúci vo veci ako správny súd vecne a mieste príslušný v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) zistil, že jej nebolo možné vyhovieť z nasledujúcich dôvodov.

Najmä zdôraznil, že žalovaný v súvislosti s námietkou vyhostiteľnosti mal preukázané, že potreba zaistenia sťažovateľa je nevyhnutná z dôvodu existencie právoplatného rozhodnutia o vyhostení s tým,

že sťažovateľovi 30 dňová lehota určená sťažovateľovi na vycestovanie z územia Slovenskej republiky márne uplynula.

Prekážka vyhostenia spojená s tým, že u sťažovateľa nie sú cestovné doklady, po vybavení náhradného cestovného dokladu pre sťažovateľa odpadne.

9. Tiež sa krajský súd v napadnutom rozsudku zaoberal s námietkou dĺžky zaistenia a k možnosti mať zaistené ubytovanie u pána G. H.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c/ S.s.p. najmä uviedol, že krajský súd:

nezohľadnil čestné prehlásenie pána G. H. o zabezpečení ubytovania pre žalobcu a jeho životných potrieb, a to najmä vzhľadom k

- právu nepreukazovať svoju finančnú hotovosť,
- neprítomnosť rodinných príslušníkov na území Slovenskej republiky nemôže byť na ťarchu sťažovateľa,
- obavy o svoj život v domovskej krajine sú prekážkou vycestovania,
- sťažovateľ spolupracoval s policajnými orgánmi,
- nerešpektoval rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. ISZa/9/2016 z 10.05.2016, kde takmer v úplne totožnej situácii rozhodol opačne.

12. Záverom sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu mení tak, že preskúmané rozhodnutie zrušuje a súčasne, aby aj uložil žalovanému povinnosť zaplatiť trovy konania vo vyčíslenej výške.

B)

13. Žalovaný v podaní z 22.09.2016 (č.l. 67) sa vyjadril, že

- k zaisteniu sťažovateľa žalovaný pristúpil vzhľadom k vydanému rozhodnutiu o vyhostení,
- preveril ostatné miernejšie alternatívy nahrádzajúce zaistenie s negatívnym výsledkom,
- lehota zaistenia je limitovaná lehotou pre vydanie náhradného cestovného dokladu,
- žalovaný vyslovil ďalej názor, že „pre našu spoločnosť z mnohých hľadísk nie je žiaduce, aby sa v Slovenskej republike zdržovali cudzí štátni príslušníci nerešpektujúci jej zákony“.

14. Záverom žalovaný konštatoval, že v plnej miere trvá na preskúmanom rozhodnutí.

IV.

Právny názor kasačného súdu

15. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v skrátenej lehote včas (§ 443 ods. 2 písm. b/ S.s.p.) bez povinného zastúpenia (§ 449 ods. 2 písm. b/ S.s.p.) a s prihliadnutím na neformálnosť kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je v zmysle § 462 ods. 2 S.s.p. potrebné zmeniť tak, že ruší preskúmané

rozhodnutie a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 11. októbra 2016 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

16. Avšak kasačný súd napriek uvedenej neformálnosti kasačnej sťažnosti (viď bod č. 15) s poukazom na relevantnú judikaturu Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) analogicky zdôrazňuje, že pre použitie mimoriadnych opravných prostriedkov platí, že sú prípustné iba vo výnimočných prípadoch. V rámci svojej rozhodovacej praxe ESLP už viackrát vyslovil nezlučiteľnosť mimoriadneho opravného prostriedku s princípom právnej istoty, a konštatoval (vec *Abdullayev c. Ruská federácia*, r. 2010), že práve v záujme právnej istoty zahrnuté v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať „nedotknuté“.

17. K ich zrušeniu by preto malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných, hrubých a súčasne podstatných väd. Podľa názoru ESLP v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť skutočnosť, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory [najmä vec *Sutyazhnik c. Ruská federácia* (r. 2009) alebo *Bulgakova c. Ruská federácia* (r. 2007)].

Princíp právnej istoty tu môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (viď vyššie citovaná vec *Sutyazhnik*).

1) K námietke nesprávneho právneho posúdenia:

18. Sťažovateľ v dôvodoch kasačnej sťažnosti uviedol jeden z prípustných dôvodov, a to že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.). V tejto súvislosti musí kasačný súd zdôrazniť, že doterajšia ustálená judikatura chápe kasačný dôvod zakotvený v § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p. vo vzťahu k meritu veci, t.j. na prvom mieste ako nesprávnu aplikáciu právnej normy na riadne zistené skutočnosti vyplývajúce z merita veci, na druhom mieste ako nesprávny výber ustanovenia a v neposlednom rade ako nesprávny výber právneho predpisu.

Navyše právne posúdenie predmetu správnej žaloby (najmä Tretia časť S.s.p.) je nutné vymedziť ako činnosť správneho súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak správny súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

19. Hore uvedený dôvod kasačnej sťažnosti sťažovateľ bližšie odôvodnil v sťažnostných bodoch, prostredníctvom ktorých najmä vyzdvihol nezohľadnenie čestného prehlásenia pána G. H. a jeho dôsledky na prejednávanú vec a nerešpektovanie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. ISZa/9/2016.

20. Posledne uvedený sťažnostný bod však sám o sebe predstavuje celkom iný dôvod kasačnej sťažnosti, a to dôvod zakotvený v ustanovení § 440 ods. 1 písm. i/ S.s.p. Nakoľko v zmysle § 453 ods. 2 druhá veta v spojení s § 440 ods. 2 S.s.p. je kasačný súd viazaný iba tými dôvodmi kasačnej sťažnosti, ktoré sú výslovne vymedzené právnym posúdením veci, ktoré pokladá za nesprávne, s objasnením, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, tak k nej kasačný súd nemohol prihladiť.

V súvislosti s uvedeným musí kasačný súd zdôrazniť, že pri poukazaní na dôvod kasačnej sťažnosti podľa písmena i/ sa od sťažovateľa očakáva nielen citácia relevantnej časti rozsudku, ktorá by mohla

potvrdiť právne tvrdenie sťažovateľa, ale aj právna a skutková totožnosť citovaného rozsudku s prejednávanou vecou, čo však sťažovateľ nevykonal.

2) K zistenému nesprávnemu právnemu posúdeniu:

21. Avšak hore uvedená judikatúra ESLP (viď body č. 16 a 17 v nadväznosti na § 131 veta druhá S.s.p.) v spojení s neformálnosťou prístupu správneho súdu pri rozhodovaní vecí azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia naznačuje kasačnému súdu, že neformálnosť konania o kasačnej sťažnosti nesmie byť bezbrehá a súčasne ani mimoriadne krátka zákonná 7 dňová lehota neumožňuje kasačnému súdu „ex offo“ postupom dohľadávať sťažnostné body, ktoré sťažovateľ vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia musí prinajmenej v hrubých obrysoch načrtnúť, ibaže tieto sú mimoriadne zreteľné a pre správny súd neprehliadnuteľné (viď bod č. 17).

Potom ak postupom „ex offo“ aj mimo medze stanovené sťažnostnými bodmi zistí kasačný súd v aplikačnom postupe krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu tak závažné a hrubé nedostatky právneho posúdenia v merite veci, potom je oprávnený revíznym postupom (§ 462 ods. 2 S.s.p.) zrušiť preskúmané rozhodnutie.

Ako zásadný nedostatok právneho posúdenia veci žalovaným v prejednávanej veci je nutné vyzdvihnúť, že napriek žiadosti sťažovateľa o poskytnutie azylu zo dňa 06.05.2016 (viď zápisnicu o vyjadrení účastníka konania zo dňa 01.08.2016 č.p.: PPZ-HCP-BA8-65-004/2016-AV), a je pritom celkom irelevantné, že v predchádzajúcom období boli jeho viaceré žiadosti zamietnuté (viď žiadosti zo dňa 13.02.2012, z roku 2014 ako aj zo dňa 03.06.2015), túto skutočnosť vo svojom rozhodovaní nezohľadnil. Z uvedeného má kasačný súd za preukázané, že sťažovateľ mal v čase rozhodovania žalovaného o jeho zaistení status žiadateľ o azyl.

Kasačný súd má za to, že pri posudzovaní samotnej právnej otázky, či bolo možné zaistiť žalobcu (žiadateľa o azyl) podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zák. č. 404/2011 Z.z. na účel výkonu administratívneho vyhostenia, bolo rozhodujúce posúdiť, či samotný vstup cudzinca na územie Slovenskej republiky bez oprávnenia, jeho zdržiavanie sa na území Slovenskej republiky v úmysle požiadať Slovenskú republiku o azyl a existencia rozhodnutia o administratívnom vyhostení žalobcu z územia Slovenskej republiky, môže byť bez ďalšieho dôvodom zaistenia podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zák. č. 404/2011 Z.z.

Kasačný súd vo svojej judikatúre dlhodobo vychádzal z predchádzajúcej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, t.j. že zaistenie cudzinca znamená obmedzenie alebo dokonca v závislosti na povahe, dĺžke, dôsledkoch a spôsobe zaistenia zbavenie jeho slobody. Ide teda o veľmi citeľný zásah do jedného z najvýznamnejších práv jednotlivca.

Takýto zásah môže byť prípustný len za prísne vymedzených podmienok definovaných nielen zákonom o pobyte cudzincov alebo predovšetkým ústavným poriadkom Slovenskej republiky vrátane Listiny základných práv a slobôd (viď jej čl. 8 ods. 1 a 2).

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru a k nemu sa vzťahujúcej judikatúry ESLP môže zaistenie alebo iné zbavenie osobnej slobody cudzinca (napríklad vydanie alebo vyhost'ovacia väzba) prebehnúť jednak iba v súlade s konaním stanoveným zákonom, pričom táto právna úprava musí mať určitú kvalitu tak, aby jasne a predvídateľným spôsobom vymedzovala podmienky zaistenia alebo iného obmedzenia osobnej slobody a jednak toto zbavenie osobnej slobody musí sledovať Dohovorom vymedzený účel, teda zabrániť nepovolenému vstupu cudzinca na územie alebo realizovať vyhostenie, či vydanie (napríklad rozsudky ESLP zo dňa 25.06.1996 Amuur v. Francúzsko, zo dňa 05.02.2002 Čonka a spol. v. Belgicko alebo zo dňa 27.01.2008 Rashed v. Česká republika).

Rovnako podľa čl. 15 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch v členských štátoch pri navracaní neoprávnene pobývajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín (ďalej len „návratová smernica“) môžu členské štáty zaistiť iba štátneho

príslušníka tretej krajiny, o ktorého navrátenie prebieha konanie, a to za účelom prípravy návratu alebo o výkon vyhostenia, najmä v prípadoch kde hrozí nebezpečenstvo skrývania alebo dotýčny štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba príprave návratu či uskutočňovania vyhostenia alebo ho inak sťažuje. K zaisteniu je možné prikrčiť len vtedy, pokiaľ nemôžu byť v konkrétnom prípade účinne uplatnené iné dostatočné účinne avšak miernejšie donucovacie opatrenia.

Akokoľvek zaistenie musí trvať čo najkratšiu dobu a iba dovtedy, pokiaľ sú s náležitou starostlivosťou učené úkony smerujúce k vyhosteniu (vráteniu). Pokiaľ sa ukáže, že reálny predpoklad pre vyhostenie alebo vrátenie prestal z právnych alebo iných dôvodov existovať alebo prestali existovať podmienky uvedené v ods. 1, stráca zaistenie odôvodnenie a dotýčná osoba musí byť bezodkladne prepustená (čl. 15 ods. 4 návratovej smernice).

Podľa Súdneho dvora Európskej únie návratová smernica zavádza presný postup, ktorý majú členské štáty použiť pri navrátení neoprávnene pobývajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín a stanovuje poradie jednotlivých po sebe idúcich fáz, ktoré tento postup zahŕňa. Kasačný súd preto upozorňuje na nutnosť eurokonformného výkladu zák. č. 404/2011 Z.z. práve s ohľadom na existenciu návratovej smernice a povinnosti implementácie jeho obsahu do vnútroštátnych právnych noriem.

A práve za použitia takéhoto výkladu na rozdiel od názoru krajského súdu dospel kasačný súd k záveru, že rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť.

Podľa kasačného súdu je možné dospieť k záveru, že v prípade, keď je v dobe rozhodovania správneho orgánu o zaistení cudzinca zrejmé, že sa jedná o cudzinca, ktorý na území Slovenskej republiky požiadal o azyl, a je teda pravdepodobné, že účel zaistenia (v danom prípade výkon administratívneho vyhostenia) nebude realizovateľné práve pre prekážku azylového konania, ktoré právoplatne neskončilo, nebude možné zbavenie či obmedzenie osobnej slobody považovať za súladné s ústavným poriadkom Slovenskej republiky, s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky v oblasti ochrany základných práv a podľa súčasného právneho stavu ani s ustanoveniami návratovej smernice.

Podľa návratovej smernice (jej preambuly) v súlade so smernicou Rady 2005/85/ES z 01. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca by sa štátny príslušník tretej krajiny, ktorý požiadal o azyl v členskom štáte, nemal považovať za neoprávnene sa zdržiavajúceho na území tohto členského štátu, pokiaľ nenadobudlo účinnosť rozhodnutie o neudelení azylu alebo rozhodnutie, ktorým sa ukončilo jeho právo na pobyt ako žiadateľa o azyl.

Pre kasačný súd je nepochybné, že v prejednávanej veci žalovaný zaistil sťažovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zák. č. 404/2011 Z.z. na účel výkonu administratívneho vyhostenia, nakoľko rozhodnutím o vyhostení bol sťažovateľ administratívne vyhostený na územie Konžskej demokratickej republiky a bol mu udelený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu dvoch rokov.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva (viď bod č. 3), že sťažovateľ pred samotným vydaním preskúmaného rozhodnutia opätovne prejavil vôľu o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Z ustanovenia § 22 ods. 1 zák. č. 404/2011 Z.z. vyplýva, že žiadateľ o azyl je počas konania o udelenie azylu oprávnený zdržiavať sa na území Slovenskej republiky s tým, že ďalej zákon rieši situácie, kedy žiadateľa o azyl možno považovať za osobu zdržiavajúcu sa na území Slovenskej republiky neoprávnene. Žalovaný však v tomto smere pochybil, nakoľko v preskúvanom rozhodnutí sa nijako nevysporiadal so skutočnosťou, že sťažovateľ bol v čase rozhodovania o zaistení žiadateľom o azyl, nevyjadril sa k prebiehajúcej azylovému konaniu, neuviedol prečo pri zaistení žalobcu nepostupoval v zmysle ustanovení o zaistení žiadateľa o azyl, a navyše žalovaný opomenul posúdiť podstatnú otázku, a to či cudzinca, ktorý požiadal o azyl, vôbec možno zaistiť podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zák. č. 404/2011 Z.z.

V súvislosti s uvedeným dáva navyše kasačný súd do pozornosti, že žalovaný vo výroku rozhodnutia uviedol, že zaistil sťažovateľa ako žiadateľa o azyl v zmysle ustanovenia § 88 ods. 12 zákona o pobyte

cudzincov. Zákonom č. 125/2016 Z.z. účinným od 01.07.2016 však došlo k novele zákona o pobyte cudzincov s tým, že ustanovenie § 88 už neobsahuje odsek s poradovým číslom 12.

34. Vo svetle uvedeného poukazuje kasačný súd na doterajšiu konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, od ktorej sa nemieni odchýliť, a to:

- Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.09.2013, sp.zn. ISza/6/2013 s citáciou relevantnej časti textu: „Ak zaistený cudzinec požiada o medzinárodnú ochranu, spravidla to bude mať za následok ukončenie zaistenia podľa čl. 15 Návratovej smernice č. 2008/115/ES, ako konštatoval Súdny dvor Európskej únie vo veci A., a policajný útvar bude povinný cudzinca bez zbytočného odkladu zo zaistenia prepustiť; dôvody pre pôvodné zaistenie cudzinca tak automaticky pominú. Ak však policajný útvar dospeje k záveru, že žiadosť cudzinca o medzinárodnú ochranu je účelová, podaná iba za účelom pozdržať, či dokonca zmať výkon rozhodnutia o vyhostení cudzinca, môže znova rozhodnúť podľa § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, že dôvody predchádzajúceho zaistenia trvajú, napriek tomu, že cudzinec požiadal o medzinárodnú ochranu. V takomto rozhodnutí policajný útvar vyloží, aké konkrétne dôvody ospravedlňujú trvanie zaistenia cudzinca po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.“

- Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.03.2016, sp.zn. 10SZa/8/2016 s citáciou relevantnej časti textu: „Pravdepodobnosť udelenia azylu, resp. doplnkovej ochrany, ktorá by bola zrejmá už v okamihu rozhodovania o zaistení cudzinca podľa § 88a ods. 1 písm. b/ ZoPC môže predstavovať prekážku zaistenia cudzinca.“

35. Kasačný súd na rozdiel od názoru krajského súdu tak dospel k záveru, že námietky sťažovateľa boli spôsobilé spochybniť zákonnosť preskúmaného rozhodnutia, a preto dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné v zmysle § 462 ods. 2 S.s.p. zmeniť tak, že preskúmané rozhodnutie ako nezákonné je nutné zrušiť.

Ostatné sťažnostné body kasačný súd vzhľadom na zásadu procesnej ekonómie nevyhodnocoval. Navyše pozornosti kasačného súdu neuniklo, že krajský súd opomenul naplniť ustanovenie § 139 ods. 5 S.s.p., avšak táto vada nemá zásadný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

V.

36. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, keď preskúmané rozhodnutie potvrdil. Nakoľko samotné preskúmané rozhodnutie trpí vadami, ktoré ho činia nezákonným, kasačný súd nezrušil napadnutý rozsudok, ale považoval za potrebné rozhodnúť v zmysle § 462 ods. 2 v spojení s § 457 ods. 1 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 462 ods. 2 S.s.p. platí, že ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

37. Vzhľadom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia kasačný súd rozhodol o bezodkladnom prepustení sťažovateľa zo zaistenia v zmysle čl. 15 ods. 2 návratovej smernice ako aj čl. 5 ods. 4 Dohovoru, ktorý zakotvuje povinnosť nariadiť prepustenie osoby, ktorej zaistenie bolo nezákonné.

Podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru v citovanom znení každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadiť prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

38. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ako úspešnému účastníkovi konania o kasačnej sťažnosti, trovy tohto konania priznal. V zmysle § 175 ods. 2 S.s.p. v spojení s dôvodovou správou k § 467 S.s.p. (teleologický výklad) o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením krajského

súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nieje prípustný.